

DRIE KRACHTIGE LIEFDEN EN HOE ZE SAMENWERKEN.

Preek door Ds. Michael Gladish.

Wat ik zo ga lezen is een mengsel van twee vertalingen van meerdere belangrijke passages over liefde, genomen uit de Nieuwe Jeruzalem en Zijn Hemelse Leer. Terwijl ik lees, probeert u zich de leerstellingen te herinneren uit de drie lezingen van vandaag, over naastenliefde en eigenliefde.

“Het werkelijke leven zelf van een persoon is zijn liefde, en de aard van zijn liefde bepaald de aard van zijn leven - in feite zijn gehele karakter. Maar het is de dominante of overheersende liefde die de persoon maakt. Deze liefde heeft een aantal ondergeschikte liefdes erbij, die er van afgeleid zijn. Deze lijken verschillend te zijn maar zijn elk een deel van de dominerende liefde en vormen daarmee een enkel koninkrijk. De dominante liefde is als het ware hun koning en aanvoerder; deze beheerst ze, en met hun medewerking, door ze als tussenliggende doelstellingen te gebruiken, mikt deze op het einddoel en streeft het na, wat het primaire en uiterste van alles is, en dit zowel direct als indirect. Wat tot de dominante liefde behoort wordt bovenal liefgehad.”

“Wat een persoon boven alles liefheeft is constant in zijn gedachten aanwezig evenals in zijn wil, en het maakt zijn /haar leven uit in de meest ware betekenis. Bijvoorbeeld, iemand die rijkdom boven alles lief heeft, hetzij geld of bezit, is voortdurend aan het bedenken hoe dit te krijgen; hij ondervindt de grootste genoegens wanneer hij ze verwerft, het grootste leed wanneer hij ze verliest. Zijn hart is in hen. Iedereen die zichzelf boven alles lief heeft denkt in alles aan zichzelf, denkt aan zichzelf, praat over zichzelf en handelt naar zijn eigen voordeel; want zijn leven is een egoïstisch leven.

“Iedereen heeft wat hij boven alles liefheeft als zijn doel voor ogen.” (NJHL 54-56).

Het gedeelte van de Geschriften waar deze passages uit zijn genomen wijst er verder op dat er twee - slechts twee - fundamentele hemelse liefdes zijn, en twee fundamentele helse liefdes. De goede zijn de liefdes tot de Heer en de naaste, en de slechte zijn de liefdes voor zichzelf en de wereld. Dus alle hemelse liefdes hebben de Heer en de naaste als hun doel voor ogen, en alle helse liefdes hebben zichzelf en de wereld als doel voor ogen.

De leer leert ons echter niet dat alle eigenliefde, of zelfs liefde voor de wereld zondig is. Indien een persoon zijn liefde het leven zelf is, en we leven in de natuurlijke als wel in de geestelijke wereld, dan kan er niets verkeerd zijn met het genieten van ons leven in deze wereld. Maar de Geschriften tonen ons een rangorde van liefdes, een geordende en geprioriteerde *lijst* van hen zo dat we kunnen zien hoe de ene in verband staat met de ander, en hoe deze ene aan de *top* van de lijst de kwaliteit van alle anderen bepaalt.

Dus ze laten ons weten dat in de hemel onze liefde voor de Heer aan de top staat. Het domineert en bestuurt alle andere liefdes die we zouden kunnen hebben of voelen. Het sluit geen enkele andere liefde *uit*, maar het leidt hen er toe deze ene, van hoge prioriteit, te dienen. Dus kunnen we bij voorbeeld onszelf liefhebben, onze kinderen, onze vrienden, onze woningen, onze andere dingen, en zelfs de manier waarop we werken of spelen. We kunnen

van eten en drinken houden, muziek, dans, licht, kleur, rekenen, wetenschap of technologie. We kunnen er zelfs van houden onze omgeving, of andere mensen op het werk, onder bedwang te hebben. En deze zullen *allemaal* alleen nuttige, hemelse liefdes zijn indien we op de eerste plaats van de Heer houden, en HEM de influx en de toepassing van de andere liefdes laten leiden.

Want de Heer houdt uiteindelijk van *iedereen*, dus indien we Zijn raad opvolgen zal Hij alles wat we voelen, denken en doen in vormen leiden die ons dichter en dichter bij elkaar brengen, en ons gevoel van *eigenwaarde* zal verrijkt worden door de verrukking die we voelen door noodzaken te dienen die veel groter zijn dan onze eigen.

Maar indien onze eigenliefde bovenaan de lijst staat, alle andere liefdes dominerend en beheersend die om onze aandacht schreeuwen; indien ons gevoel van wat *wij* willen belangrijker is dan wat er verder ook op onze lijst van liefdes staat, dan zouden we kunnen weten dat we het leven van de hel aan het beleven zijn (genieten lijkt hier niet het juiste woord). En in feite als we er over nadenken kunnen we zien dat deze liefde ons op den duur van ieder ander menselijk wezen zal scheiden die binnen onze invloedssfeer komt, inclusief de Heer, en dus zal het voor ons een pijnlijke isolatie scheppen omdat de waarheid in dit geval is dat niemand ons iets kan schelen, we gebruiken mensen en dingen slechts met onszelf in gedachten. Helaas maakt dit ons kwetsbaar voor de misleidende beramingen van anderen, die een overeenkomstige instelling hebben, die ons de hoop van persoonlijke voldoening beloven - tot er zich moeilijkheden gaan voordoen - en we ontdekken dat we niet alleen anderen gebruiken maar *zelf* gebruikt worden, hetgeen rondom bitterheid, teleurstelling en wanhoop veroorzaakt.

Onze eerste les uit het Evangelie van Marcus (14: 3-9) illustreert deze leer van prioriteiten aangrijpend. Het is een algemeen bekend verhaal, en wordt met enige verschillen in Mattheus en Johannes herhaald, en het feit dat het verscheidene keren wordt vermeld onderstreept haar belangrijkheid. We hebben er voor de kinderen over gesproken; laat ons nu haar diepere betekenis beschouwen.

Wanneer een vrouw in geschriften wordt genoemd weten we dat de Heer ons iets over onze liefdes of affecties vertelt. En wanneer waardevolle olie wordt genoemd weten we dat Hij praat over het goede (of de goedheid) van liefde. Een vrouw die olie op het hoofd van de Heer uitschenkt, vertegenwoordigt daarom het toewijden van alle goedheid van onze liefde tot de Heer, met andere woorden, we doen het voor Hem. Iets overeenkomstig wordt in het Oude Testament vertegenwoordigd door het verhaal van een vrouw in Sarfath die niets over had in een tijd van droogte behalve "*een hand vol meel in den pot en een weinig olie in de kruik*" (1K. 17: 12). Toch werd haar gezegd eerst een kleine cake voor de profeet, Elia, te maken, en dan iets voor haarzelf en haar zoon te maken. In dat geval vertegenwoordigt het meel de waarheid en de olie vertegenwoordigt het goede van liefde, en de profeet vertegenwoordigt de Heer vooral voor wat betreft Zijn Woord. Dus de aanwijzing het meel en olie allereerst voor de profeet te gebruiken illustreert de leer dat alle waarheid en goedheid van onze liefde (het geeft niet hoe weinig we ervan zouden bezitten) behoort boven alles gebruikt te worden om de Heer te dienen, in dit geval Zijn Woord te vervullen.

Nou staat er dat sommigen verontwaardigd werden over het zalven van de Heer, en het een verkwisting beschouwden. Tenslotte had de olie waarschijnlijk de waarde van ongeveer een jaar loon. Zo is het dat ook wij twijfels ondergaan, en kritische gedachten koesteren over het nut van onze toewijding aan de Heer. We ervaren dit negativisme op allerlei manieren: - een voor de hand liggende is onze tegenzin bijdragen aan de kerk te doen!

We zien dat de kerk prima voortgang vindt zonder ons en terzelfder tijd zijn we ons goed bewust van vele behoeftes elders. Maar vergeet niet, de Heer moest niet gezalfd worden, toch besteedde deze vrouw een jaar loon in minder dan een minuut, en de Heer zei, “*Zij heeft een goed werk voor mij gedaan.*”

Waar gaat het hier om? Goed, de Heer zei, “... *Gij hebt de armen altijd met u, en wanneer gij ook wenst zoudt gij hen goed kunnen doen; maar mij hebt gij niet altijd.*” Dus wat is “altijd” in de geestelijke betekenis? En wie (of wat) worden met “de armen” bedoeld? In wezen gaat deze leerstelling NIET over geld, maar het gaat wel over prioriteit - hetgeen onontkoombaar te maken heeft met geld omdat het gebruik van geld één van de methoden is waarmee we prioriteiten kenbaar maken in onze cultuur.

Deze bepaalde passage wordt voor zover ik weet niet in de Geschriften verklaard, maar de geestelijke betekenis van “de armen” wordt over het algemeen uitgelegd als zij die geen kennis bezitten van wat het goede is. Wanneer we onszelf in de geestelijke betekenis arm voelen is het omdat we erkennen dat we een gebrek hebben aan dergelijk kennis en er naar verlangen. Voor wat betreft de term “altijd” in een wereld zonder tijd of ruimte kan dit alleen maar betekenen dat wat constant, vaststaand, of zeker is. En het is waar dat waar we ook kijken, we degenen kunnen zien die de kennis missen van wat het goede is. Eigenlijk wanneer we hier gewetensvol over nadenken realiseren we dat ons eigen gebrek op dit gebied bijzonder is. Aan de andere kant, zoals de Heer zei, Hij is niet altijd bij ons - betekent dat onze erkenning van Hem niet constant is.

De kwestie is dat wanneer Hij aan ons in onze gedachten of affecties verschijnt, dat het ogenblik is waarop we tot actie moeten overgaan. Dat is het enige moment waar het op aan komt terwijl we overleggen of we Hem zullen eren door te doen zoals Hij zegt, of ons van Hem af keren en “onze eigen dingen doen.” En op dat moment moeten we Hem alles geven wat we hebben, in het kort al de goedheid van onze liefde, zonder ons over onszelf bezorgd te maken.

“Het is een alledaags gezegde,” lezen we, “dat iedereen zijn eigen buur is,” dat is, dat iedereen eerst voor zichzelf behoort te zorgen. Maar de leer van naastenliefde leert hoe dit begrepen dient te worden.

“Iedereen behoort er voor te zorgen zichzelf van de levensbehoeften te voorzien, zoals voedsel, kleding, onderkomen en vele dingen die noodgedwongen in het burgerlijk leven waar hij in verkeert vereist worden; en dit niet alleen voor hem zelf maar ook voor de zijnen, en niet alleen voor vandaag maar ook voor de toekomst; want tenzij iemand voor zichzelf de noodzakelijkheden van het leven verkrijgt, kan hij niet in een positie zijn om naastenliefde te beoefenen, door zelf overal gebrek aan te lijden” (NJHL 97).

Toch behoort het resultaat of doel van dit alles te zijn anderen te dienen, en uiteindelijk de Heer.

“Het is als iemand die een huis bouwt; eerst legt hij een fundering, maar de fundering is ten doel van het huis, en het huis is ten doel om erin te leven. Iedereen die denkt dat hij allereerst z'n eigen buur is, is als iemand die de fundering als het doel beschouwt, niet het huis en het daarin leven, terwijl het er in leven het eerste doel en het laatste doel is; het huis en haar fundering zijn slechts middelen tot het doel.” (NJHL 98).

Toen de Heer zei, “...*Mij hebt gij niet altijd,*” bedoelde Hij niet dat op een gegeven ogenblik Zijn liefde en macht niet tot onze beschikking zouden staan. Maar in de letterlijke betekenis verwees Hij naar de dood en opstanding van Zijn lichaam naar de hemel, en in de geestelijke betekenis verwees Hij naar het feit dat we ons vaak van Zijn aanwezigheid niet bewust zijn. In die tijden zouden we naar zijn goedheid in andere mensen kunnen zoeken en we zouden het ook op ons kunnen nemen met hen de goedheid te delen die we van de Heer zouden kunnen hebben. Door zo te handelen zijn we de wetenschap van echte naastenliefde aan het beoefenen, wat is “verstandig te handelen, opdat het resultaat goed mag zijn “(NJHL 100).

Maar het belangrijkste wat ik vandaag wil zeggen, aangezien ik zo veel van wat de Geschriften zeggen op dit punt gericht zie, is dat indien we niet met de Liefde van de Heer beginnen en wat de Heer over liefde onderwijst, we eenvoudigweg geen enkel echt begrip kunnen hebben over naastenliefde en we zeker eigenliefde niet op haar rechtmatig plaats kunnen zetten. Want zoals ik het begrijp zijn er drie fundamentele - en zeer krachtige menselijke liefdes: onderaan beginnend, eigenliefde, hetgeen ons in wezen is geven voor zelfbehoud zodat we op het niveau van de volgende hogere liefde kunnen functioneren; dan is er de naastenliefde, die (of welke) op verscheidene manieren gedefinieerd zou kunnen worden maar altijd een medemens of een segment, of systeem, van menselijke gemeenschap buiten onszelf in gedachten heeft, die we kunnen zien en op de een of andere materiële wijze voordeel kunnen doen; en tenslotte is er de liefde voor de Heer, hetgeen ons vanzelfsprekend buiten het natuurlijke brengt, in het (metafysische) abstracte, geestelijke rijk van zuiver goedheid en waarheid ten behoeve van deze zelf. (Eerder vermeldde ik ook een vierde liefde, hetgeen de liefde van de wereld is, maar voor nu zet ik deze ter zijde om me te richten op de liefdes die specifiek menselijke voldoening of verbinding zoeken. De liefde voor de wereld ondersteunt en voedt in wezen één of meer van deze andere liefdes, geheel afhankelijk waarom we het liefhebben, maar wanneer het op zichzelf staat heeft het geen betekenis).

Dus de drie grote menselijke liefdes worden op een zodanige manier voorzien - ze vloeien allemaal vanuit de Heer bij ons binnen - dat ze volmaakt samenwerken kunnen en zullen: wanneer we de Heer liefhebben zal Hij ons tonen hoe we de naaste moeten liefhebben, en wanneer we de naaste volgens Zijn aanwijzingen liefhebben worden wij beloond met een krachtig, gezond gevoel van eigenwaarde of een waardevol gevoel dat ons moed verschaft verder te gaan omdat het ons in een samenhang plaatst die groter is dan wij zelf en zo ons natuurlijk verlangen voedt om door anderen op prijs te worden gesteld.

Maar wanneer we een van deze liefdes van de volgende er boven zouden scheiden krijgen we niets dan moeilijkheden. Als we bij voorbeeld de eigenliefde van de naastenliefde scheiden heeft het heel weinig zin of is het nutteloos om iets te doen. We krijgen geen erkenning, we krijgen geen affectie, we krijgen geen compensatie; theoretisch zouden we niet eens zin hebben om anderen te domineren of onder bedwang te hebben: wat heeft het voor zin als ze niet in de gaten hebben of het niet erg vinden gedomineerd te worden? De voldoening van eigenliefde hangt af van een vergelijking met wat haar eigen is bij anderen. Aan de andere kant kan en krijgt eigenliefde haar genoeg van een verdorven naastenliefde, die op haar beurt haar genoeg krijgt van een verdorven liefde van de Heer.

Bij voorbeeld, boven aan beginnend, indien we geloven dat God van bestraffing en vergelding houdt, of dat God zoveel van zichzelf houdt dat Hij voor iedere overtreding van het menselijke geslacht “gerechtigheid” eist, en wij houden van God terwijl we Hem zo zien, dan zal onze houding ten opzichte van de naaste een heleboel veroordelingen en vergeldingen

inhouden, of we het tot uiting brengen of niet. Dit op haar beurt zal ons tot een zeer laag gevoel van eigenwaarde brengen, aangezien we niet aan de fundamentele waarheid kunnen ontsnappen dat we gebrekkige, onvolmaakte mensen zijn. Aan de andere kant, indien we geloven dat God genadig, vergevend en niet in de eerste plaats geïnteresseerd is in het verleden maar in het heden, en we houden van Hem terwijl we Hem zo zien, dan zal onze houding tot de naaste met die geest vervuld zijn. Dit zal ons toestaan zeer krachtig met elkander te binden, ondanks onze gebreken. Op zijn beurt zal dit een gezond gevoel van eigenwaarde aankweken, ons de positieve versterking geven die we nodig hebben om van onszelf te houden en voor onszelf te zorgen - zoals het behoort!

Wanneer de Geschriften eigenliefde definiëren als een zondige liefde zijn ze over het algemeen duidelijk: zoals we deze morgen lazen, "Eigenliefde is alleen zichzelf het goede toewensen" (NJHL 65). Waarom is dit zondig? - omdat het schadelijk is (een eenvoudige definitie van zonde); het is on-behoorlijk, on-aangesloten van anderen en dus in wezen on-aangenaam, concurrerend, twistziek, eenzaam, isolerend en dus, uiteindelijk, frustrerend. Eigenlijk zouden we zelfs kunnen zeggen dat het belachelijk is omdat het in wezen zelf-vernietigend is! Maar wanneer eigenliefde IS verbonden met de liefde voor anderen, en wanneer die op zijn beurt is verbonden met onze liefde voor God, is het iets prachtigs, inspirerend en motiverend. Ieder van ons ondersteunend terwijl we speciale talenten voor het koninkrijk van het nut ontwikkelen en zo onze eigen speciale bekkens voor het ontvangen van alle zegeningen van de hemel.

Maar laten we vandaag de preek niet beëindigen met eigenliefde. Laten we terug gaan naar het begin en onze laatste gedachten nogmaals op de Heer richten. Hij is de bron van alle liefde en Hij is de Ene die ieder gevoel van liefde inspireert wat we op ieder niveau kunnen ervaren. Maar ik zei een ogenblik geleden dat Zijn liefde - of de liefde voor Hem - ons in de abstracte, geestelijke wereld brengt, buiten wat we op het natuurlijke vlak kunnen zien of voelen. **DIT MAAKT HET NIET MINDER WERKELIJK.**

In feite is het hierdoor dat het eigenlijk MEER werkelijk is, en meer onmiddellijk relevant voor ons is dan enige andere vorm van ervaring. Want dit is waar we LEVEN, niet op het natuurlijke vlak, niet op het vlak van protonen en neutronen, axonen en neuronen: in werkelijkheid leven we en hebben we ons bewustzijn in de wereld van liefde! Al het andere is een deel van de fundering, of misschien het huis waar we in leven. Het is een wereld van doelen, van principes, en van verwantschappen, allemaal in zekere zin abstracties, alhoewel ieder in de schepping wordt uitgedrukt. Ze vloeien allemaal van die Ene af die vanwege Zijn eigen integriteit, voorziet in de integriteit - de integratie - van alles wat Hij geschapen heeft, indien we met hem willen samenwerken.

En zo kan er uiteindelijk niets zo volledig vervullend zijn, zo volledig tevreden stellen en belonen, als de Heer te kennen en lief te hebben - verbonden te zijn met, en in enige geringe mate de uitgestrekte ten grondslag liggende schoonheid en doelstelling van Zijn wereld op prijs te stellen, dus te voelen dat we de energie en wijsheid waarin Hij voorziet kunnen aftappen, en in banen leiden, en toe te passen in prachtige verwantschappen met anderen. Hetgeen ons dan het gevoel zal geven dat het fijn is om te leven. Onze vrienden en plaatselijke burens kunnen komen en gaan; het netwerk van persoonlijke steun om ons heen zal zeker veranderen met het verstrijken van de jaren; onze standaard van uiterlijk leven kan best omhoog of omlaag gaan; we zouden zelfs kunnen ontdekken dat wat in onze sociale cultuur aanvaardbaar is in de loop der tijd dramatisch verandert; maar één ding zal niet veranderen en dat is de Heer, en het enige wat we moeten doen om voldoening in Zijn wereld te vinden, is nederig en dankbaar aandacht aan Zijn Woord te schenken.

Zeker, ons begrijpen van wat Hij ons leert zal groeien en veranderen, maar Hij zal met ons samenwerken, en de vrede, de voldoening, de simpele vreugde van het juiste en goede te doen omdat het juist en goed is zal altijd voortduren.

Amen.

Lessen:

Mark 14: 3-9

I Koningen 17: 8-15

Nieuwe Jeruzalem & Zijn Hemelse Leer #97-98 & 65.